

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

**Факультет/інститут Педагогічний
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ**

**Освітня програма «Дошкільна освіта»
першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю А2 Дошкільна освіта
галузі знань А Освіта**

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “26”серпня 2025 р.**

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Педагогіка дитячої творчості
Викладач	Лазарович Надія Богданівна – кандидат педагогічних наук, доцент
Контактний телефон викладача	+380989519882
E-mail викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни Очний/заочний	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є формування творчої активності особистості студента; розкриття історичних витоків творчості, формування готовності майбутніх вихователів дошкільної освіти до творчого розвитку дошкільників.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення даної дисципліни є сформувати уявлення у здобувачів освіти про педагогіку дитячої творчості, формувати здатність до розвитку творчої особистості дитини та власного творчого розвитку, що є домінуючою ціллю професійної підготовки майбутніх вихователів.

Основними завданнями є: ознайомлення здобувачів освіти з особливостями розвитку у дітей дошкільного віку творчих здібностей, шляхів формування у них інтересу до різних видів творчої діяльності; сприяння оволодінню студентами виконавсько-практичною майстерністю у відповідних видах творчої діяльності, починаючи від визначення змісту задуму, обрання засобів дій (виразності) задля втілення творчого задуму; оволодіння прийомами роботи у відповідному виді техніки; активізація потреби студентів у саморозвитку щодо власної компетентності в теорії та практиці творчого розвитку вихованців.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Спеціальні компетентності

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно -історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико - естетичні цінності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР- 19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	3 кредити ЄКТС, 90 год.
лекції	Лекції – 12 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	Семінарські заняття – 18 год.
самостійна робота	Самостійна робота – 60 год.

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	012 «Дошкільна освіта»	3	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Основи дитячої творчості Характеристика творчої діяльності дітей. Творчість, її ознаки та закономірності у дитячому віці. Творчий потенціал як внутрішня передумова творчої діяльності. Здібності: дефініції та характеристики	2	2	5
Тема 2. Методологічні засади педагогічної творчості Педагогічна творчість як предмет педагогіки творчості. Загальні підходи. Закони педагогіки творчості. Принципи педагогіки творчості.	2	2	5
Тема 3. Концептуальні засади визначення педагогічної творчості. Основні напрями сучасних досліджень педагогічної творчості. Характеристика базових понять педагогічної творчості Ознаки	2	2	10

творчої педагогічної діяльності Ознаки педагогічної креативності Критерії творчої педагогічної діяльності Формування сенсорної бази творчості. Пізнавальна активність як вектор творчості. Становлення творчої особистості дитини.			
Тема 4 . Активізація розвитку творчості дошкільника засобами арт-терапії. 1. Використання арт-терапії в роботі з дітьми дошкільного віку як засобу активізації їх творчої діяльності. 2. Види арт – терапії. 3. Розвиток креативності у дошкільників арт-терапевтичними засобами.	2	2	5
Тема 5. Чинники творчого розвитку дітей дошкільного віку. Гурткова робота як чинник творчого розвитку дітей дошкільного віку Творче спрямування змісту гурткової роботи в сучасних ЗДО. Організаційно-педагогічні умови гурткової діяльності з дітьми в умовах сучасного дошкільного навчального закладу. Планування гурткової роботи в ЗДО та за його межами.	2	2	10
Тема 6. Основи дитячої творчості. Психологічна характеристика творчої діяльності. Творчість, її ознаки та закономірності у дитячому віці. Творчий потенціал як внутрішня передумова творчої діяльності. Здібності: дефініції та характеристики	-	2	5
Тема 7. Передумови виникнення та розвитку творчої діяльності на етапі дитинства	2	2	10
Тема 8. Супровід та підтримка дитячої творчості. Психолого-педагогічні умови життєтворчості дитини. Професіоналізм педагога як провідник творчості. Засоби активізації дитячої творчості	-	2	5
Тема 9. Методи діагностики творчого розвитку дітей Діагностика творчого розвитку дітей.	-	2	5
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	3 урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Максимальна оцінка – 100 балів (вага оцінок за практичні заняття – 45 балів, за контроль самостійної роботи – 5 балів, за залік – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera,

	Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту) .
Вимоги до письмових робіт	Проект з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, аналіз та міркування. Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії)
Семінарські заняття	Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 5 б.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдено тестування.
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік форма здачі – комбінована

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)

Академічна доброчесність. Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. - Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: <https://efund.pnu.edu.ua/>

Пропуски занять (відпрацювання). Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують: - Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) - Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.) Ознайомитися з положеннями можна за адресою: <https://efund.pnu.edu.ua/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну. Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання - Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) Ознайомитися із положенням можна за адресою: [Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти /](#)

Додаткові бали. Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Неформальна освіта. Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)» Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

8. Рекомендована література

1. Біла І. М. Психологія дитячої творчості. К. : Фенікс, 2016. 125 с.
2. Борин Г. В. Розвиток творчого потенціалу майбутнього вихователя у процесі підготовки до керівництва художньо-конструктивною діяльністю дітей дошкільного віку. Перспективи та інновації науки. Серія : Педагогіка, Психологія, Медицина. 2022. № 4 (9). С. 51-64.
3. Борин Г. В. Художньо-естетичний розвиток дітей: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних занять студентів спеціальності “Дошкільна освіта” : [текст. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ. 2019. 56 с.
4. Борин Г. В. Педагогічні умови організації художньо-конструктивної діяльності дітей дошкільного віку в умовах ЗДО. Молодь і ринок. № 9 (125), 2021, С. 37-42. (0, 88).
5. Борин Г. В. Професійна підготовка студентів до художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку засобами педагогічної практики. Академічні студії. Серія «педагогіка». № 1 (3). 2021, С. 181-186. (0,88).
6. Гавриленко Т. Л. В. О. Сухомлинський про формування творчої особистості. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. Кіровоград, 2019. Вип. 123, т. 1. С. 133–136.
7. Олійник Н. А. Педагогічна творчість: навч.-метод. посібн. Чернівці, 2019. 52 с.
8. Основи педагогічної майстерності / упоряд. Н. Мачинська, А. Федорович, Н. Ярмчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.
9. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з освітнього процесу: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP25_12_2020-1.pdf.
10. Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» . URL: (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-TaProvedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-UniversytetuIm.-Vasylia-Stefanyka.pdf>);
11. Положення «Про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS» . URL: (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/08/Nakaz-pro-poriadokpovtornoho-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ECTS-v-umovakh-ECTS-Poriadok-vstanovlenniavidpovidnosti-navchalnykh-dystsyplin-praktyk-profilu-kafedr-universytetu.pdf>);

Інформаційні ресурси

1. <http://www.intellect-invest.org.ua> – портал сучасних педагогічних ресурсів.
2. <https://dnrb.gov.ua/ua/> – Державна науково-педагогічна бібліотека імені В. О. Сухомлинського НАПН України.
3. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
4. <http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html> – електронний фонд наукових публікацій

Викладач: _____ **Надія ЛАЗАРОВИЧ** (кандидат педагогічних наук, доцент)